

Entrevista al conseller de Justícia de la Generalitat de Catalunya

“Els catalans volem ser governats per les nostres lleis”

Agustí Bassols plega. Més d'una dècada al govern de la Generalitat, al davant un departament mogut, i sovint, com ell mateix ens diu, poc agraït. És el moment de l'adéu i de fer repàs de tot allò que ha fet, però aquest adéu potser no és definitiu.

“El creixement dels presos és incessant i s'han de construir més places penitenciàries”.

JORDI MORERA

Quan hom entrevista un conseller al començament d'una legislatura, el tòpic és de començar preguntant-li quins projectes té per al seu departament, quines seran les prioritats... Però Agustí Bassols ja havia anunciat la seva intenció de deixar el càrrec després de les passades autonòmiques. El president Pujol li ha demanat que continuï uns mesos més, fins que hi hagi una remodelació de l'executiu. I s'hi ha avingut:

—És el meu deure. Fins al dia que me'n

vagi, fins al dia que digui: No poseu res a l'agenda per a demà, que no hi seré, vull treballar amb la màxima intensitat.

—¿Quan serà el canvi?

—No se sap exactament. Jo treballo com si hagués de tenir continuïtat, perquè a més, en política tampoc no se sap mai. No vull dir que no plegui. Però vaig entrar amb la idea d'estar-hi dos anys i ja en fa deu.

—Doncs ¿quines serien les seves prioritats per la nova legislatura?

—Prioritats en tinc tantes que serien dif-

cils de prioritzar. En el terreny de presons, el problema més greu que tenim és el de la manca de places penitenciàries, malgrat l'esforç fet en aquest sentit. El creixement dels presos és incessant, s'han de construir més places penitenciàries, i això vol dir construir una nova presó. En matèria d'administració de justícia, s'han de completar les competències. S'ha de traspasar encara el personal laboral, tal com ha sentenciat el Tribunal Constitucional, i el funcional, perquè és un contrasentit tenir els recursos materials i no tenir el personal

que ha d'utilitzar-los. En matèria de dret i entitats jurídiques, hem de fer una llei d'associacions: cada set hores a Catalunya es constitueix una associació, el diumenge i tot. També cal revisar la llei de fundacions després de deu anys, i en matèria de dret català hem de completar l'obra de normalització. I quant a menors, més que fer infraestructures, ens preocuparem per la qualitat.

—*Després de tant de temps, ¿encara confia a aconseguir el traspàs de personal?*

—Miri, aquest traspàs comprèn dues etapes. Una, el traspàs del personal laboral, que és el menys important, numèricament i qualitativament. Aquest no ha de representar cap dificultat, perquè la sentència del Tribunal Constitucional diu terminantment que se'ns ha de traspasar, i es pot produir de l'un moment a l'altre. El traspàs de funcionaris, que ens correspon indiscutiblement, és un altre tema. El Tribunal Constitucional, en la seva sentència, va posar-hi una sèrie d'objeccions basant-se fonamentalment en el fet que formen un *cuero nacional* que el traspàs podria truncar. Jo crec que és més important l'Estatut que el *cuero nacional* i una cosa no s'oposa a l'altra. Pot continuar essent *nacional*, i com que desenvolupa les seves funcions aquí, dependre jeràrquicament de nosaltres. És un punt que s'ha de negociar. És de sentit comú i de racionalització de treball. I facilitaria la normalització lingüística.

—*¿Aquesta és la trava principal perquè la normalització lingüística avanci en el món de la justícia?*

—Ho és, evidentment. Ho és amb el personal funcionari i ho és també amb els jutges. Amb els jutges el problema és diferent perquè no depenen del ministeri, formen un cos independent amb el seu propi govern, que és el CGPJ. El que nosaltres podem fer és desvetllar vocacions, ajudar els qui volen seguir la carrera de jutge, o de fiscal o de secretari judicial, a través d'unes beques; per obtenir-les s'ha de conèixer la llengua catalana i el dret català. Actualment hi ha uns 85 jutges que han passat per aquesta beca, i gairebé tots són a Catalunya. De totes maneres els és difícil d'utilitzar el català als seus jutjats, si llavors resulta que hi ha uns oficials que no el saben escriure. Per tant, és molt important que el personal depengui de nosaltres.

—*¿Lent però segur?*

—Va millorant a poc a poc. No tinc cap inconvenient a reconèixer que en aquest camp, com en el de la policia, és on ha

avançat menys la normalització lingüística. Però també és cert que ha avançat. En aquests moments fem una experiència pilot a quatre jutjats —s'ampliarà fins a onze—, que tenen el compromís de fer-ho tot en català.

—*Tinc entès que aquest pla va topat amb diverses dificultats que l'han fet endarrerir un any...*

—No, no... Fa un any vam començar-lo a estudiar i a pensar en aquesta possibilitat. Aquestes coses sempre van lentes, necessiten un suport... L'anirem estenent ràpidament. Això encara espero veure-ho jo. És va avançant i es comencen a recollir fruits. El que sí que li diré és que, el tema, l'he vist poc agraït pels esforços que hi hem fet. Els resultats no són proporcionals a l'esforç fet.

—*¿Per què poc agraït?*

—Perquè hem fet per deu i hem recollit per quatre.

—*¿I com és que no han sortit els números?*

—Perquè hi ha moltes dificultats. Per exemple, la mobilitat de jutges. Hi ha molt de personal amb bona voluntat que ha anat als nostres cursos de català, però després com que són gent de fora, si són de Granada han tornat a Granada. I em sembla molt bé, però s'ha perdut el fruit.

—*També deu haver trobat mostres d'insensibilitat d'algun estament, com per exemple quan el Consell General del Poder Judicial no donava el vist-i-plau al pla pilot de normalització que ara comentàvem...*

—Bé. Li diré una cosa: amb el CGPJ, normalment ens hem entès molt bé. Una altra cosa és la burocràcia i això. He conegut tres Consells diferents i tots tres sempre m'han donat facilitats en aquest sentit. He trobat una bona sensibilitat en l'alta esfera i li recordaré que el primer conveni de normalització amb l'administració de l'estat, el va signar la Conselleria de Justícia amb el president del que llavors era Audiència Territorial de Barcelona i ara és el Tribunal Superior de Justícia de Catalunya. Per tant, sensibilitat en aquest tema i en molts altres, n'hi ha. No és que no em vulgui comprometre, ho dic sincerament. Ara, a nivell personal, les coses són diferents, perquè el que ve aquí pot no interessar-li. Per això s'ha d'establir d'una vegada el mèrit preferent per a facilitar a qui conegui la llengua que vingui aquí. Això encara es discuteix.

—*Amb el senyor Somalo, president del TSJC, també deu haver trobat aquesta sensibilitat.*

—El senyor Somalo ha tingut professor

de català nomenat per nosaltres.

—*¿Ser conseller de Justícia dona poques satisfaccions?*

—Moltes. Sóc un home més aviat satisfet. ¡Home! També dona moltes enrabia-des evidentment. Tot el que a la vida es fa amb il·lusió dona satisfaccions i disgustos. Per exemple, el dia que vam assolir el traspàs de recursos materials de l'administració de justícia o el de presons va ser motiu de satisfacció. Les coses negatives que passen són llei de vida i també s'han d'acceptar. Però permet'm una cosa personal: Me n'aniré havent tingut moltes més satisfaccions que disgustos. Quan em van fer conseller, alguns periodistes em van demanar si em sentia satisfet. Jo els vaig dir: Aquest càrrec omple els dos grans ideals de la meua vida, que són Catalunya i la justícia.

—*Quan el 23 de gener el Tribunal Constitucional els va donar la raó amb el tema del dret civil català, ¿va ser un altre dia de satisfacció?*

—Sí. El TC va aixecar la suspensió que havia demanat el govern, però sense perjudici que després pugui dir que aquella llei és inconstitucional. Això no perjudica el resultat final, si bé és un bon símptoma perquè no t'aixequen la suspensió d'una llei si es veu clar que després ha de ser declarada inconstitucional. És un bon símptoma, però no és que ens donessin la raó. Després, el 2 d'abril, el govern va retirar els recursos que havia presentat contra les lleis i per tant el TC no hi interindrà.

—*La qüestió del dret civil català va suscitar una gran mobilització civil. ¿La mobilització continua essent necessària per a aconseguir determinades coses en un país com el nostre?*

—S'ha demostrat que sí. Va ser un gran suport. Hi ha hagut dos factors clau: l'un, l'adhesió de totes les entitats jurídiques de Catalunya i l'adhesió individual de més de cinc mil juristes; l'altre, el pronunciament del Parlament de Catalunya, amb el suport de tots els partits, des del PP fins a IC. Per unanimitat, es va demanar contundentment la retirada dels recursos. Va ser un espectacle magnífic. S'ha demostrat que els catalans volem ser governats per les nostres lleis.

—*Si li sembla, anem a les presons. Amb la construcció dels centres de Quatre Camins i de Can Brians ¿encara s'ha fet curt?*

—Vam començar amb un gran dèficit. Nosaltres, amb set anys, hem fet tres presons i un hospital penitenciari, hem millorat la Model i moltes altres coses. Hem canviat la cara de les presons, però encara

“Legalment i humanitàriament, els presos independentistes catalans han de venir aquí”.

JORDI MORERA

no està resolt el problema. Quan vam assumir les competències hi havia 1.609 presos i avui estem a 5.830.

—*¿Quantes presons fan falta a Catalunya per eliminar la massificació?*

—Suposo que hi ha un sostre, perquè si no n'hi ha, no sé on anirem a parar. Jo diria que, a aquest sostre, hi arribarem aviat. A Catalunya hi ha 6 milions d'habitants i tenim gairebé 6 mil presos. Cent presos per cada cent mil habitants, com Anglaterra, que és el país amb més presos d'Europa. Per arribar a fer que aquests sis mil presos estiguin en bones condicions, com a mínim s'ha de fer una presó una mica gran d'homes que tingui un mòdul de dones i un mòdul de joves.

—*¿I la Model no s'enderrocarà mai?*

—No es poden destruir places penitenciàries obsoletes o mal ubicades fins que en tens de suficients. Estic d'acord que ha de desaparèixer, però hi ha d'haver una presó una mica important a Barcelona, perquè una ciutat necessita una presó com necessita un hospital, un parc de bombers...

—*Malgrat el què s'hi ha fet, ¿la Model continua essent un exemple del que no hauria de ser una presó?*

—Escolti, no tant. ¿Vostè l'ha visitada?

—No encara.

—Jo sí que l'he visitada, i moltes vegades. La Model que fan sortir moltes vegades per la TV no té res a veure amb la

Model actual. La infermeria és modèlica, alguna de les galeries remodelades està força bé. Per molt que hi estiguem a sobre, sempre serà una presó vella i mal emplaçada. Ha de desaparèixer, però no és honest de fer-la desaparèixer mentre hi hagi massificació. El respecte al pres exigeix que no destruïm habitatges de presos mentre ni li'n puguem donar de nous.

—*Els qui volien estar en una presó de la Generalitat eren els presos independentistes catalans. ¿Està aturat aquest tema?*

—No està aturat perquè em diuen que no ho està. Sempre he fet gestions pel trasllat i darrerament les he renovades, amb motiu de la vaga de fam que van fer. El 22 d'abril vaig visitar el ministre i li vaig dir que si no han de venir, que no creïn falses expectatives. I em va dir: “No, no.. si estoy en eso. Estamos estudiándolo. Claro, a veces cuando ya teníamos la idea de un traslado se ha producido un incidente, una bomba que nos hace replantear el tema”. Bé, però ¿vénen, no vénen? ¿Qui ve i quan? Però no vaig obtenir cap precisió. El que sí que em van dir era que el tema no estava abandonat, però que esperaven la resolució dels recursos que alguns presos com la Núria Cadenas o el Sebastià Datzira tenen al Suprem. El ministre em va preguntar fins i tot per què hi tenia aquest interès.

—*És el ministeri el que impedeix el*

trasllat?

—Sí, hi ha dos ministeris implicats, el d'Interior i el de Justícia

—*¿Vostè considera que ha fet tot el que ha pogut?*

—He fet el que he pogut, i no únicament de paraula, sinó també per escrit. Tinc cartes meves al ministre demanant aquesta vinguda. Ara, mai no es fa tot el que es pot. Així que vegi una conjuntura favorable, tornaré a insistir. Legalment i humanitàriament han de venir.

—*¿I vostè per què se'n va?*

—Perquè és hora que torni a la meua vida d'advocat, si no, no hi seré a temps. No em ve ni d'un mes ni de dos, però ja està decidit.

—*¿Recomanaria al seu millor amic de ser conseller de Justícia?*

—Sí, sempre que tinguis la predisposició d'acceptar limitacions, problemes i disgustos i que ho agafés amb il·lusió. Si ho ha de fer per poder, no.

—*¿Qui el rellevarà?*

—El president no m'ho ha dit.

—*Es diu que serà la secretària general del seu departament, la senyora Núria Gispert.*

—Sí, ha circulat el seu nom, però insisteixo: a mi, el president no m'ha dit res, ni pro ni contra ningú. No hem tocat la qüestió del meu successor.

Pere Martí